

Kirchliches Verordnungs-Blatt

für die

Lavanter Diöcese.

Inhalt: Edictum indictionis secundae Synodi Lavantinae.

EDICTUM

indictionis secundae Synodi Lavantinae.

MICHAEL,

Dei gratia et misericordia Princeps-Episcopus Lavantinus,

cuncto clero venerabili ac dilecto salutem benedictionemque a Domino et
omne bonum!

Si duo ex vobis convenerint super terram, ait Dominus ac Redemptor noster Jesus Christus, «de omni re, quamcunque petierint, fiet illis a Patre meo, qui in coelis est. Ubi enim sunt duo vel tres congregati in nomine meo, ibi sum in medio eorum». (Matth. 18, 19. 20). Cui promissioni dominicae firma fide et fiducia invicta stantes in eo versamur, ut secundam Synodum dioecesanam indicamus et convocemus.

Origines synodorum dioecesarum concilium provinciae Viennensis, anno 1858 celebratum, perspicue explicat: «Quum inter episcopum et sacerdotes, inquiring, quos in commisso grege pascendo adiutores habet, intimus nexus intercedere debeat, ex antiquissimis ecclesiae temporibus antistites suae dioecesis clericos, praesertim in animarum

cura laborantes frequenter congregaverunt, ut eos salutaribus monitis instruerent, desideria patefacta paterne exciperent, corrigenda corrigerent, et quae dioecesis rebus prodesse, decernerent et promulgarent». (Acta et decreta concilii provinciae Viennensis. Vindobonae, 1859. cap. XI. pag. 80).

In alma nostra dioecesi Lavantina a priscis temporibus synodi dioecesanæ celebrari consueverunt, ut de moribus moderandis, de abusibus et excessibus corrigendis et de omnibus, quibus animarum salus promoveri possit, negotiis in honorem Domini ordinandis deliberaretur et constitueretur. Ex historicis monumentis patet, iam anno 1418 ante festum s. Jacobi apostoli, anno 1456 et 1549 ante diem 18. mensis Februarii celebratas esse synodos dioecesis Lavantinae, cuius ultimae acta et statuta unacum statutis caeterarum dioecesium provinciae Salisburgensis eodem anno in librum collecta sunt. (Floriani Dalham, Concilia Salisburgensia provincialia et dioecesana. Augustae apud Vindelicos, 1788. Pagg. 170, 237 et 330—331). Testantibus libris parochialibus ab anno 1657 usque ad annum 1790 per Styriam celebratae sunt plurimae synodi dioecesanæ et quidem in diversis civitatibus. Haud raro binae quotannis synodi, verna et autumnalis, convocabantur, sicuti Alteserra: Nec semel, inquit, sed iterum in anno vocari synodum episcopalem, antiqui iuris fuit. (Tract. de iurisdic. eccles. Lib. II. c. 9). Sensim sensimque vero iniuria temporum usus synodorum exolevit. Post sat longam annorum seriem et finibus dioecesis annis 1786 et 1857 noviter circumscriptis primam Synodum Lavantinam anno 1883 congregari fecit praemature denatus princeps-episcopus Jacobus Maximilianus, vir piaë memoriae felicissimæque recordationis.

Postquam Deo favente et adjuvante canonicam totius peramplae dioecesis visitationem peregimus, praesenti epistola circulari secundam Synodum Lavantinam anno labenti celebrandam indicimus et convocamus, ut ita proprio desiderio cedamus nec non vestris votis, fratres et filii in Domino dilecti, obsecundemus atque temporum locorumque indigentis respondeamus.

Hoc edicto synodali satisfacere nitimur pervetusto ecclesiae, dilectae matris nostrae, mandato, quod sacrosanctum concilium Tridentinum renovavit verbis: «Synodi quoque dioecesanæ quotannis celebrentur, ad quas exempti etiam omnes, qui alias cessante exemptione interesse deberent, nec capitulis generalibus subduntur, accedere teneantur; ratione tamen parochialium aut aliarum saecularium ecclesiarum, etiam annexarum, debeant ii, qui illorum curam gerunt, quicumque illi sint, synodo interesse». (Sess. XXIV. de reform. cap. II.)

A providissima hacce concilii Tridentini sanctione, prouti etiam ab aliis sacris canonibus utilitas synodi episcopalis sat superque evincitur. Synodum bonam et salutarem rem esse, ut Dei gloria animarumque salus promoveatur ac stabiliatur, historice

notum exploratumque est. Ubi pietas et disciplina floreret, frequentes fuisse conventus synodales; ubi cessarent, pietatis studia et disciplinae vigorem emarcuisse, historia ecclesiastica contestatur. «Salus ecclesiae», animadvertit synodus Coloniensis, «terror hostium eius et fidei catholicae stabilimentum sunt synodi, quas etiam rectissime corporis nervos dixerimus». (Acta et statuta synodi dioec. Budvicensis. Budvicii-Bohemorum, 1864. pag. 6). Et s. Carolus Borromaeus, qui spiritum Dei habebat, adnotat apposite ad rem: «Est generalis quaedam visitatio synodus; alias enim per annum particulares quasdam ecclesias dumtaxat visitamus, hic vero generatim sacerdotes omnes et clericos ac in ipsis suo etiam modo populos eis commissos». (Concio in synod. dioec. XI. act. eccl. Mediol. pars VII. pag. 1429). Episcopi, in concilio provinciae Pragensis anno 1860 congregati, synodi praxim instaurare toto corde peroptabant, cum persuasissimum sibi haberent, nihil frequenti animarum recognitione et synodorum celebratione veteri disciplinae constituendae et saluti tum cleri tum populi sibi concrediti promovendae accommodatius esse. In synodo dioeciesana episcopus clerum sibi commissum iterum recognoscit, tum paterna illum charitate simul universum complectitur, tum salutaribus monitis instruit, tum quae pro recta universae dioeceseos administratione necessaria cognoverit, generatim statuit, sancit atque decernit. (Acta et decreta concilii prov. Prag. Pragae, 1863. pag. 207 sq).

Nostris potissimum diebus, quibus rerum adiuncta tot ac tantas subiere vices, synodum dioecesanam perutilem atque relative necessariam evasisse, nemo est, qui ambigat, quodsi quieto animo consideraverit, quantopere necessitas urgeat, episcopum clero suo arctissime uniri, ut viribus unitis regnum Dei defendatur, custodiatur, excolatur et amplificetur, ut retundantur assultus et insultus, quos portae inferi indesinenter perterritant. «Nulla cura, episcopo maior neque uberior», scribit sanctissimus Pater Pontifex maximus Leo XIII. de die 3. Martii 1891 ad archiepiscopos et episcopos imperii austriaci, «illa est, quemadmodum disciplina et rectio clericorum sacris in seminariis ad tridentinas exigenda normas, quibusnam praecipue rebus alenda in eis pietas et generosa virtus, quaenam maioribus doctrinis, ut congruenter temporibus floreant, incitamenta adiicienda, in omnique clero quaenam ad ampliora animorum lucra sint providenda».

Quae cum ita sint, superfluum ducimus et supersedemus, uberiori verborum et argumentorum apparatu utilitatem synodi dioecesanae eiusque salubritatem momentumque adumbrare. Profecto, institutum, quod sancta ecclesia, mater et magistra nostra, et summi Pontifices adeo urgent; quod vigilantissimi ecclesiae pastores episcopi in dioecesibus suis prosperrimo cum successu semper adhibuerunt; quod doctissimi et celeberrimi viri ecclesiastici omnium saeculorum tantopere commendant, sanctum et salutare sit, oportet. — Similiter persuasum habemus et confidimus, Vos, fratres et filii in Domino dilecti, bene nosse veram doctrinam ecclesiae catholicae de synodo dioeciesana, quippe quae a celeberrimo Papa Benedicto XIV. definitur «legitima congregatio ab

episcopo coacta ex presbyteris et clericis suae dioecesis aliisque, qui ad eam accedere tenentur, in qua de his, quae curae pastorali incumbunt, agendum et deliberandum». (De Synodo dioecesana. Lib. I. c. I. num. 4. pag. 4. Romae, 1755). Vos minime ignorare, indubium mihi est, veram doctrinam de iuribus clero competentibus et non competentibus, de suffragiis emittendis aliisque rebus in synodali conventu pertractantibus. Summi momenti est pro nostra re constitutio «Auctorem fidei» de die 28. Augusti 1792, per quam a Papa Pio VI. damnatae sunt propositiones 85 synodi dioecesanae Pistoriensis. (Henrici Denzinger, Euchiridion symbolorum et definitionum. Wirceburgi, 1874. edit. quint. pag. 275—304).

Quae in memoriam sibi revocetis, commendamus Vobis assiduam lectionem classici operis P. Benedicti XIV. de synodo dioecesana lib. XIII. Scripta, in quibus de synodo dioecesana recta principia referuntur, laudari merentur inter cetera, quae sequuntur:

Dr. J. Amberger, Der Clerus auf der Diöcesansynode. Regensburg, 1849.

Dr. Jos. Fessler, Über die Provincial-Concilien und Diöcesansynoden. Innsbruck, 1849.

Georg Philipps, Die Diöcesansynode. Freiburg in Breisgau, 1849.

Vincenz Maximil. Sattler, Die Diöcesansynoden. Regensburg, 1849.

Omnia haec opuscula superat vastum opus: Aloys Schmid, Die Bisthumssynode. I. Band (pagg. 404). Regensburg, 1850; II. Bandes 1. Abth. (pagg. 234), 2. Abth. (pagg. 319). Regensburg, 1841.

His praemissis et cum respectu ad articulum IV. Concordati austriaci de die 18. Augusti anni 1855, ubi «archiepiscopis et episcopis id omne exercere liberum relinquitur, quod pro regimine dioecesium sive ex declaratione sive ex dispositione sacrorum canonum iuxta praesentem et a Sancta Sede adprobatam ecclesiae disciplinam ipsis competit, ac praesertim . . . convocare et celebrare ad sacrorum Canonum normam . . . synodos dioecesanas eorumque acta vulgare» — indicimus in nomine Domini et convocamus secundam Synodum Lavantinam, celebrandam a vespere diei 28. mensis Septembris usque ad antemeridiem 2. Octobris anni vertentis in civitate nostra residentiali Marburgensi in sanctuario sancti Aloysii, ecclesia seminarii alumnorum clericalis.

Ad indictum conventum synodalem invitamus et requirimus hisce Reverendissimum ecclesiae nostrae cathedralis Capitulum, Abbatem Celeiensem et Praepositum Petoviensem, utrumque admodum Reverendum Dominum usum mitrae habentem, item omnes decanos, parochos, provisores vicem parochi gerentes, nec non regulares, qui iurisdictione parochiali curam animarum gerunt, atque omnes et singulos, qui de iure

vel consuetudine synodo interesse tenentur et de facto primae Synodo, anno 1883 celebratae, interfuerunt. Omnes hos viros ecclesiasticos ordinaria nostra potestate et auctoritate episcopali solemniter et publice advocamus, monendo eos, ut statuto tempore ad sacram Synodum compareant, nisi iusto et legitimo impedimento detineantur. Specialiter invitamus Reverendissimum Patrem Abbatem monasterii B. M. V. de redemptione Reichenburgi; porro omnes Reverendos ac Venerabiles coenobiorum in dioecesi nostra Lavantina existentium superiores, nec non omnes animarum pastores, quibus ob gravem quamdam et urgentem causam literis singillatim per nos scriptis propositam in Domino synodi celebrationem denuntiabimus, ut quantum fieri poterit, ad Synodum conveniant.

Ut vero nostra secunda Synodus dioecesana salutare et proficuos adferat fructus, qui pastoribus et gregi proficiant, communes preces effundantur, oportet. Propterea in Domino mandamus et ordinamus, ut post praesentis edicti publicationem in ecclesia nostra cathedrali nec non in cunctis ecclesiis decanalibus tanquam insignioribus quinta cuiuslibet hebdomadis feria, usquedum Synodus finita fuerit, missa votiva de Spiritu sancto celebretur, iisdemque feriis quintis ab omnibus sacerdotibus, sacrificium missae peragentibus, Collecta de Spiritu sancto, salvis tamen rubricis, interponendo persolvatur. De cetero paterne confidimus, non fore, ut sive in piis precibus sive diligenti et obediendi comparitione quidquam in vobis desideretur, quod ad promovendam sancti operis intensionem et obtinendos uberiores fructus coelestium gratiarum, sine nostra etiam admonitione, conducere, ipsimet facile iudicabitis.

Quoniam vero consiliorum et actionum, quae in sacra Synodo tractantur, emolumenta spiritualia non solum ad clerum sed et ad omnes omnino ecclesiae nostrae Lavantinae subditos pervenire optamus, multum proderit, si plebs fidelis cum clero ad hunc finem preces et vota coniungat, et Deo ter Sancto, qui plantatis et rigatis solus dat incrementum, intensionum et actionis futurae successum commendare satagat. Monendi sunt igitur christifideles, ut et ipsi preces suas cum nostris iungant, eoquod ipsorum saluti et prosperitati collatis nostris consiliis piisque studiis in sacra Synodo providere intendimus. Commendet ergo grex dioecesanus communem causam fervidis precibus Deo, ut Synodum nostram visitare, disponere et benedicere dignetur, ita ut actio dignum sortiatur exordium, felicem et fructuosum progressum et exitum. Unde volumus et mandamus, ut Dominica decima octava post Pentecosten, immediate Synodum nostram praecedentem, in omnibus ecclesiis parochialibus Sanctissimum publicae adorationi exponatur, et Litaniae de omnibus Sanctis unacum sacratissimo Rosario persolvantur. In ecclesia s. Aloysii, ubi actiones synodales pertractantur, possunt fideles post praeviam confessionem et sacram communionem aliisque solitis conditionibus adimpletis plenarias quoque indulgentias durante Synodo sibi acquirere.

Priusquam synodales itineri ad sacram Synodum accingantur, visitent infirmos, si quos habent, simulque eorum et si qui infirmitate corripiantur, curam vicinioribus sacerdotibus aut religiosis commendent. Generatim praecaveant pro viribus, ne ipsis

absentibus cura animarum detrimentum capiat. Si qui forte legitime impediti fuerint, quominus se fixo tempore ad congregationem synodicam sistere possint, vel scripto vel per confratrem, sufficiens ad hoc mandatum habentem, excusationis causam probent.

Ad spiritum pietatis et zeli religiosi in Synodi sodalibus excitandum pia quoque exercitia institui curabimus, quibus participes sacrae Synodi se praeparare possint ad lucrandas plenarias indulgentias, quas ad finem Synodi concedemus vigore specialis facultatis, a Sanctissimo Domino nostro Leone, divina providentia Papa XIII., benigne nobis commissae tenore succedentis Brevis apostolici:

»LEO XIII.

Universis Christi fidelibus praesentes litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem.

Cum, sicut accepimus, in Cathedrali Ecclesia Lavantin. sacra prima Synodus prope diem benedicente Domino celebranda sit: Nos, ut opus tam pium maiori cum animarum fructu fiat, omnibus utriusque sexus Christifidelibus vere poenitentibus, et confessis ac sacra communione reffectis, qui memoratam Ecclesiam die, qua dicta prima Synodus inchoabitur, ac in omnibus ac sigulis actualis illius celebrationis diebus devote visitaverint ibique pro christianorum Principum concordia, haeresum extirpatione, peccatorum conversione ac s. matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effuderint, plenariam semel tantum omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus.

Praesentibus post dictae Synodi celebrationem minime valituris.

Datum Romae apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die XVI. Maii MDCCCXC Pontificatus Nostri anno decimotertio.

L. S.

M. Card. Ledóchowsky. «

Notanda veniunt et succedentia. Pridie eius diei, qua Synodus proprie inchoatur, id est diei Lunae 28. septembris a sexta vespertina usque ad horam septimam campanae ecclesiae cathedralis omniumque ecclesiarum in civitate Marburgensi existentium solemniter pulsantur. Porro ecclesia s. Aloysii festivo modo et forma solemniter ornetur. Ordo in actionibus Synodi dioecesanæ servandus in proprio, typis imprimendo libello describitur, cuius exemplar traditur in manus omnium, qui Synodo interfuturi sunt.

Tandem demum volumus et praecipimus, ut praesens edictum synodale in valvis ecclesiae nostrae cathedralis et sancti Aloysii tempore constituto affixum omnibus pateat. Scheda, manu Cancellarii subscripta, valvis affigenda, dictante Caeremoniali episcoporum (Lib. I. Cap. XXXI. num. 3. pag. 115 editionis typicae. Ratisbonae, 1886), sit huiusmodi tenoris: »Synodus dioecesana per Reverendissimum Dominum Nostrum episcopum Michaellem indicta hoc anno 1896 mense Septembri die 28. Deo adiuvante in Ecclesia s. Aloysii Marburgi inchoabitur.«

Quo publicationis modo omnes et singulos, qui indicatae Synodo interesse obligantur, sic adstrictos esse declaramus et denuntiamus, ac si nominatim et singillatim intimati vocatique fuerint.

»Ei autem, qui potens est, omnia facere superabundanter, quam petimus aut intelligimus, secundum virtutem, quae operatur in nobis: Ipsi gloria in ecclesia et in Christo Jesu in omnes generationes saeculi saeculorum. Amen.« (Ephes. 3. 20. 21).

Datum in residentia nostra Princ. Episcopali Marburgi, in festo s. Jacobi apostoli, die 25. Julii 1896.

† Michael,

Princeps - Episcopus.

F. B. Lavanter Ordinariat in Marburg,

am 1. August 1896.

† Michael,

Fürstbischof.

